

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі

Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

**«Бекітемін»
Ғылыми кеңес төрағасы,
ректор, ҚР ҰҒА академигі
Ғазалиев А.М.**

« ____ » _____ 2013 ж.

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАҒДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)**

ЕОВ 4222 «Экономика және өндірісті басқару» пәні

ЕКЕ 24 «Еңбекті қорғау және экономика» модулі

5B070900 «Металлургия » мамандығы

Инженерлік экономика және менеджмент факультеті

«Инженерлік кәсіпкерлік және маркетинг» кафедрасы

АЛҒЫ СӨЗ

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасын (syllabus) әзірлеген:
ИКМ каф. аға оқытушысы Минишева А.Р.

«Инженерлік кәсіпкерлік және маркетинг» кафедрасының отырысында
талқыланған

« ____ » _____ 20 ____ ж. № _____ хаттама.

Кафедра меңгерушісі _____ Стеблякова Л.П. « ____ » _____ 20 ____ ж.
(қолы)

Инженерлік экономика және менеджмент факультетінің оқу-әдістемелік кеңесі
мақұлдаған

« ____ » _____ 20 ____ ж. № _____ хаттама

Төраға _____ Нурмагамбетова Н.А. « ____ » _____ 20 ____ ж.
(қолы)

_____ кафедрасымен келісілген
(кафедраның атауы)

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 20 ____ ж.
(қолы) (А.Ж.Ә.)

Оқытушы туралы мәліметтер және байланыс ақпарат

А.Ж.Ә. Минишева А.Р..

Ғылыми дәрежесі, лауазымы, қызметі аға оқытушы

Кәсіпорындағы менеджмент кафедрасы ҚарМТУ 4 корпусында
(Б.Бульвары, 56) орналасқан, 214 ауд., байланыс телефоны 56-75-94 қос. 2029.

Пәннің еңбек көлемділігі

Семестр	Кредиттер саны	ECTS	Сабақ түрі					СӨЖ сағаттарының саны	Жалпы сағат саны	Бақылау түрі
			Қатынас сабақтарының саны			СОӨЖ сағаттарының саны	Барлық сағат саны			
			дәріс	практикалық сабақтар	зертханалық сабақтар					
7	3	5	30	15	45	30	90	45	135	Тест тапсырмалары

Пәннің сипаттамасы

«Экономика және өндірісті басқару» пәні экономика және өнеркәсіп өндірісті негізгі басқару жағдайларын, экономикалық формаларын және металлургиялық өндірісті меншік формаларынан тәуелсіз ұйымдастыру әдістерін түсіндіру болып табылады.

Пәннің мақсаты

Берілген пәнді зерделеудің мақсаты студенттердің экономикадан білім алуы, қазіргі заманға сай өнеркәсіптік өндірісті ұйымдастру және басқару, келесі практикалық тәжірибеде инженерлік шешімдерді бағалағанда қолдану болып табылады.

Пәннің міндеттері

Пәннің міндеттері келесідей: пәннің ең маңыздысы - студенттерді экономиканы терең ойландыра білу және алған білімдерін кәсіпорындағы финансты-экономикалық есептерін жүргізгенде пайдалану, нәтижені, рентабелділік және кәсіпорын шығынын, үнемділігін және айналымын санай білу. Экономика және өндіріс басқармасының өзекті есебі – экономиканың мақсатқа лайықтылығын дәлелдеу, инженерлік шешімдерді нарықтық экономика жағдайында қабылдау.

Экономика және өндіріс басқармасы өнеркәсіптегі ғылыми – техникалық прогресстің экономикалық нәтижесін зерттейді, еңбектің өнімділігін көтеру, фондты қайтару, кіріс және рентабелділігін енгізуді жылдамдату және қуатты меңгеру, сонымен қатар техника-экономикалық проекттерінің жетістік көрсеткіштерін қарастырады. Экономика және өндіріс басқармасы металлургия өндірісіндегі экономикалық негіздерін, уақыт факторлар және экологиялық жағдай есебімен, күн резервтерін азайту мен металлургиялық өндірісіндегі салыстырмалы капитал салымдарын қарастрады.

Берілген пәнді зерделеу нәтижесінде студенттердің:

- осы пән бойынша теория негіздерін меңгеріп алу, келешекте оларға қазіргі заманғы өндірісте тез хабардар болуға мүмкіндік береді *туралы түсінігі болу керек.*

- кәсіпорын қызметін регламенттейтін заң шығаратын және нормативті құқықтық актілерін;

- өнеркәсіп салаларының және кәсіпорнының экономикалық негіздерін;

- кәсіпорындағы экономикалық жұмысын ұйымдастырудың отандық және шетел тәжірибесін *білуі керек;*

- экономикалық басқару методика қызмет жағынан және инженерлік шешім экономика баға методика жағынан білім беру қажет;

- металлургия өнеркәсібінің экономикалық негіздері уақыт факторларының есебімен және экологиялық жағдай, бағасын төмендету резервтері мен капиталды салымдарын;

- өндірісті жақсы ұйымдастырудың негізгі бағыты өндірістегі озат тәжірибе техника-экономикалық есеп шығару үшін, әр-түрлі шаруашылық жағдайлармен байланысты және экономикалық нәтижелілікті жаңа техникалық ұйымдастыруды және проектілердегі инженерлік шешімдерін жүзеге асыру.

істей алуы керек.

- алған білімдерін өз бетімен келесі оқу процестерде оқу жоспарына сәйкес мамандарды дайындау және кәсіпорындағы тәжірибиелік қызметін пайдалана білу;

- арнайы экономикалық терминологиясы мен осы мамандықтың лексикасын пайдалана білу;

- өз бетімен экономика және өндірісті ұйымдастыру, оның даму тәжірибесі қазіргі нарық жағдайындағы есебін шығару *практикалық дағдыларын иелену керек.*

Айрықша деректемелер

Берілген пәнді оқу үшін экономикалық теория негіздері пәнің меңгеру қажет.

Тұрақты деректемелер

«Экономика және өндірісті басқару» пәнін оқу кезінде алынған білімдер дипломдық жұмысынтын экономикалық бөлімін орындаған кезде меңгеру барысында қолданылады.

Пәннің тақырыптық жоспары

Бөлімнің, атауы (тақырып)	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы, сағ.				
	Дәрістер	практикалық	зертханалық	ОСӨЖ	СӨЖ
1. Metallургиялық өндірістің экономикалық дамуының қазіргі замандағы ерекшелігі. Нарықтық экономиканың артықшылық ерекшелігі.	1	-		3	3
2. Минералды шикізат және отын-энергетикалық металлургия ресурстары. Минералды шикізат ресурстарды пайдаланудағы экономикалық проблемалары	1	-		3	3
3. Өндіріс капиталы және оның пайдаланудағы экономикалық нәтижесі. Негізгі қорлардың құрылымы және олардың бағалау әдістері.	3	2		3	3
4. Кәсіпорнының айналма құралдары: айналым, айналма құралдары, пайдалану көрсеткіштері, айналым жолдарының тездетуі.	2	3		3	3
5. Кәсіпорнының экономикалық нәтижелігі. Әр түрлі өндірістік формалардың экономикалық нәтижелігі. Өндірістің топтасуы мен кооперацияға бірлетіруі.	4	3		3	3
6. Өндірістің қоғамдық ұйымдастру формалары. Өнеркәсіп комплекстері. Негізгі формалар және кәзіргі кезең жағдайларындағы өндірісті ұйымдастру әдістері.	2	-		3	3
7. Ұйымның ұйымдастру құрылымы, цехтардың негізгі топтасуы және қосалқы өндіріс.	1	-		3	3
8. Metallургия кәсіпорындағы өндірісті ұйымдастру процестері. Топтасу және өндіріс процестерінің құрылымы. Өндіріс циклы.	2	2		3	3
9. Өндіріс типтері.	2	-		3	3
10. Metallургияда ұйымдастыру және еңбекті нормалау. Бөлу бірлестігі және еңбекті нормалау. Еңбек ақыны ұйымдастыру.	3	2		3	3
11 Бизнес-жоспарды және ішкі фирманы жоспарлауды өңдеу. Кәсіпорындағы болжау.	3	1		3	3

12. Өндіріске арналған смета шығындары. Шығын топтастырылуы. Бөлек өнім түрлерінің калькуляциясы.	2	1		4	4
13. Түсті металлургия кәсіпорнының өндіріс-шаруашылық қызметін талдау. Өндірістің жоспарын талдау, кіріс және рентабелділік. Өндіріске арналған смета шығындары Кәсіпорының қаржы жоспары. Кәсіпорының кіріс және шығын балансы.	3	1		4	4
14. Металлургия өндірісіндегі өндіріс – шаруашылық қызметінің негізгі есебі. Есеп түрлері. Бухгалтерлік баланстың сызбасы .	1	-		4	4
Барлығы:	30	15		45	45

Семинарлық сабақтардың тізімі

1. Өндіріс капиталы және оның пайдаланудағы экономикалық нәтижесі. Негізгі қорлардың құрылымы және олардың бағалау әдістері
2. Кәсіпорнының айналма құралдары: айналым, айналма құралдары, пайдалану көрсеткіштері, айналым жолдарының тездетуі.
3. Кәсіпорнының экономикалық нәтижелігі. Әр түрлі өндірістік формалардың экономикалық нәтижелігі. Өндірістің топтасуы мен кооперацияға бірлетіруі.
4. Металлургия кәсіпорындағы өндірісті ұйымдастру процестері. Топтасу және өндіріс процестерінің құрылымы. Өндіріс циклы.
5. Металлургияда ұйымдастыру және еңбекті нормалау. Бөлу бірлестігі және еңбекті нормалау. Еңбек ақыны ұйымдастыру.
6. Бизнес-жоспарды және ішкі фирманы жоспарлауды өңдеу. Кәсіпорындағы болжау..
7. Өндіріске арналған смета шығындары. Шығын топтастырылуы. Бөлек өнім түрлерінің калькуляциясы.
8. Металлургия өндірісіндегі өндіріс – шаруашылық қызметінің негізгі есебі. Есеп түрлері. Бухгалтерлік баланстың сызбасы .

СӨЖ-ге арналған бақылау тапсырмаларының тақырыптары

1. Металлургии кәсіпорнының финанс сарала.
2. Финанс сарала- әдістері
3. Кәсіпорынның төлемпаздығының қорғанының негізгі жолдары.
4. Өтімділіктің финанс еселіктері.
5. Кәсіпорынның банкроттығының мүмкіндігінің сарапшылығы
6. Түсті металлургии кәсіпорнының қаржыла- бастаулары
7. Күрделі вложений бастаулары.
8. Шығынның есептері в металлургии.
9. Перечислите негізгі бағыттарды бизнес - металлургии стратегиялар.
10. Не кәсіпорынның конкурентными артықшылықтарымен басқарманың астында түсінеді?
11. Мақсатты конкурентное ая
12. Басқарманың тетігі бәсекеге қабілеттілікпен

13. Іс-шаралар ша кәсіпорынның бәсекеге қабілеттілігінің көтермелеуіне
14. Түсті металлургия кәсіпорнының шығынының есебінің пішіні .
15. Ұйымның ұяқалыптың ұйымы
16. Бағалау өлшемдерім сапа жұмыс персонал
17. Басқарманың құрылымының талғамының алгоритмының жаны кәсіпорынмен
18. Кәсіпорынның ұйымдық құрылымы
19. Кәсіпорынның нарықтық айқындамасының сарапшылығының параметрлері.
20. Кәсіпорынның қосалқы үдерістері.
21. Планово-предупредительного жөндеудің жүйесі .
22. Топтастыру кәсіпорынның көліктің ақы-пұлдарының .
23. Кәсіпорынның энергетикалық шаруашылығының негізгі задачи.

Студенттер білімін бағалау критерийлері

Пән бойынша емтихан бағасы межелік бақылаулар бойынша максимум көрсеткіштер (60%-ға дейін) мен қортынды аттестаттаудың (емтихан) (40%-ға дейін) сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100%-ға дейінгі мәнді құрайды.

Пән бойынша берілген тапсырмаларды орындау мен тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырманың мақсаты және мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындалу ұзақтылығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі	Балл
1	2	3	4	5	6	7
Есептерді практикалық шешу	Теориялық және практикалық білімді бекіту	[1],[2],[3],[4]	Семестр бойы	Ағымдағы	1-14 аптада	20
СӨӨЖ тапсырмаларын орындау	Теориялық және практикалық білімді бекіту	Негізгі: [1],[2],[3], [5],[13], [14] Қос.: [1],[2],[3],[5], [7] лекциялар конспектісі	Семестр бойы	Ағымдағы	3, 5, 8,12 аптада	5
СӨЖ тапсырмасын орындау	Практикалық материалын бекіту	Негізгі: [1],[2],[3], [5], [13], [14] Қос.: [1],[2],[3],[5], [7]	Семестр бойы	Ағымдағы	6, 13	5
Тестілік бақылау (2 блог аттестация)	Пән материалының меңгерілу деңгейін тексеру	Негізгі: [1],[2],[3], [5],[13], [14] Қос.: [1],[2],[3],[5], [7]	1 біріккен сағат	Аралық бақылау	7-ші, 14-ші аптада	30
Аттестация бойынша барлығы						60
Тест тапсырмалары	Пән материалының меңгерілу деңгейін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттің жалпы тізімі	2 біріккен сағаттар	Қорытынды	Сессия кезеңінде	40
Барлығы						100

Саясат және рәсімдер

«Экономика және өндірісті басқару» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді сақтауды өтінеміз:

1. Сабаққа кешікпей келуді.
2. Дәлелді себепсіз сабақ босатпауды, ауырған жағдайда анықтама, ал басқа жағдайларда түсініктеме хат ұсынуды.
3. Студенттің міндетіне барлық сабақтарға қатысу кіреді.
4. Оқу процесінің күнтізбелік жоспарына сәйкес бақылаудың барлық түрлерін тапсыру.
5. Жіберілген практикалық және зертханалық сабақтар оқытушы белгілеген уақытта қайта тапсыру.
6. Дәрістен қысқаша мәліметтерді жүргізу.
7. СӨЖ-ті орындау қажет.
8. Курстас әріптестеріңе кішіпейіл болып және оқытушыларға құрметпен қарау қажет.

Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Анисимов А.О. Основы экономики промышленного предприятия.- Алматы: РИК, 2006.
2. Теория рыночной экономики.- Алматы: Жасушы. 2010.
3. Альжанов О.Д. Повышение эффективности микроэкономики цветной металлургии. - Алматы: РИК, 2007.
4. Оспанова Л.С. Микроэкономика промышленности: Учебник. - Алматы: Жасушы. 2009.
5. Шокобаев Т.Д. Организация и планирование промышленных предприятий: Учебное пособие.- Алматы: КазНТУ, 2010.
6. Рузавин Г.И., Мартынов В.Т. Курс рыночной экономики. - М.: Высшая школа. 2006.
7. Учебник по основам экономической теории/ Под редакцией Вестник Д.С. - М.: Экономика. 2006.
8. Успенлова Ж.О. Основы рыночной экономики. - Алматы: РИК. 2010.
9. Гранерштейн И.М., Малинова Р.Д. Организация и планирование предприятий цветной металлургии.- М.: Металлургия. 2009.
10. Шатинова А.В., Васильева О.А. Экономика горно-металлургического предприятия. – М.: Инфра, 2010.
11. Экономика: Учебное пособие /Под ред. А.С. Булатова. - М.: Юристъ, 2009.
12. Экономика промышленности: Учеб. пособие /Под ред. Н.И. Базылева.- М.: ИНФРА - М, 2011.

Қосымша әдебиеттер тізімі

13. Организация и планирование предприятий цветной металлургии/ Под редакцией проф. Бенуни А.Х. – М.: Металлургия, 2010.
14. Организация и планирование машиностроительного производства./Под редакцией М. И. Ипатов.- М.: Высшая школа, 2010.
15. Фатхутдинов Р.А. Организация производства. - М: Экономика, 2009.

16. Виханский О.С. Стратегическое управление. - М.: Высшая школа, 2004.
17. Грибалева Н.П., Игнатова И.Г. Бизнес-план. Практическое руководство по составлению. СПб. 2011.
18. Фахутдинов Р. А. Стратегический менеджмент: Учебник для вузов: 2-е изд. доп. - М.: ЗАО «Бизнес-школа», «Интел-синтез», 2011.
19. Окаев К.О., Дюкова Е.Л. Экономика промышленного предприятия в условиях рынка.- Алматы: Жасушы. 2006.
20. Шмален Г. Основы и проблемы экономики предприятия М.: Экономика, 2011.
21. Уткин А.О. Экономика предприятия. Учебник. М.: ВШ, 2010.
22. Сергеев И.В. Экономика предприятия. Учебник. М, ИНФРА-М, 2011.
23. Экономика предприятия/ Под ред. В. Я. Хрипача. Минск: ЭКО. 2011.
24. Борисов В.Н. Металлургия в воспроизводственном процессе. М.: МАКС Пресс, 2008.
25. Государственная программа по форсированному индустриально-инновационному развитию РК на 2010-2014 гг. Утверждена Указом Президента Республики Казахстан от 19 марта 2010г. № 958.
26. Программа по развитию горно – металлургической отрасли Республики Казахстан на 2010-2014 годы. Утверждена постановлением Правительства РК 27 октября 2010 г. №1144.
27. Программа по развитию минерально-сырьевого комплекса в Республики Казахстан на 2010-2014 годы. Утверждена постановлением Правительства РК 29 декабря 2011 г. №1144.
28. Аубакирова Г.М. Экономика и управление производством. Учебное пособие. Караганда КарГТУ, 2009.

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)
СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША
ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ
(SYLLABUS)**

ЕОВ 4222 «Экономика және өндірісті басқару» пәні

ЕКЕ 24 «Еңбекті қорғау және экономика» модулі

31.03.2004ж. берілген №50 мем. б. лиц.Басуға қол қойылды 30.12.09 ж. Пішімі 60x90/16
Есептік баспа табағы 0,8   Таралымы   Бағасы келісімді.

ҚарМТУ баспасы. 100027, Қарағанды, Бейбітшілік бульвары, 56